

OBRAZAC

- ☒ za sudjelovanje u postupku javne rasprave v.3 o nacrtu Plana razvoja širokopojasne infrastrukture (PRŠI) za **Grad Korčulu i Općine Blato, Janjina, Lastovo, Lumbarda, Mljet, Orebić, Smokvica, Ston, Trpanj i Vela Luka**

Naziv tijela nadležnog za izradu dokumenta: Grada Korčula

Razdoblje internetske javne rasprave (početak i završetak): 21. prosinca 2022. - 31 siječnja 2023.

Naziv/Ime i prezime zainteresirane strane koja daje komentare na predloženi nacrt PRŠI-ja	
Hrvatski Telekom d.d.	
Kontakt osoba zainteresirane strane	
Ime i prezime	Marija Jakovljević
Broj telefona	+385 1 4911158
e-mail adresa	marija.jakovljevic@t.ht.hr
Interes, odnosno kategorija i brojnost korisnika koje predstavlja zainteresirana strana	
<p>Hrvatski Telekom d.d. (dalje u tekstu: HT) je trgovačko društvo registrirano za telekomunikacijske usluge, projektiranje, kontrolu projekata, građenje i nadzor nad građenjem (popis nije iscrpan), slijedom čega potpada pod kategoriju operatora na tržištu elektroničkih komunikacija, a koje Grad Korčula kao nositelj projekta (dalje u tekstu: NP) poziva da se očituju o okolnostima bitnim za preciznu specifikaciju nacrtu PRŠI-a - Plana razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa na području Korčule (dalje u tekstu: Projekt).</p> <p>HT je na dan 31.12.2021. imao:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.276.000 korisnika mobilne telefonije • 729.000 priključaka u nepokretnoj mreži na maloprodajnoj razini (telefonske linije) • 33.000 priključaka u nepokretnoj mreži na veleprodajnoj razini (telefonske linije) • 633.000 širokopojasnih pristupnih linija na maloprodajnoj razini • 106.000 širokopojasnih pristupnih linija na veleprodajnoj razini • 536.000 televizijskih korisnika	
Komentari na nacrt PRŠI po kategorijama	
Kategorija: Lokacija demarkacijskih točaka	

Slijedom Upute NOP-a o demarkacijskim točkama od 28. veljače 2019. (KLASA: 302-03/18-04/01; URBROJ: 376-13-19-2)¹, HT dostavlja inicijalni prijedlog demarkacijskih točaka na razini naselja (koje bi HT implementirao u okviru svog rješenja) i za koji smatra da treba biti integriran u konačni tekst finalne verzije PRŠI-a, u sklopu objedinjavanja prijedloga i ostalih potencijalno zainteresiranih operatora, za provedbu ovoga Projekta po odabranom investicijskom modelu A (proizlazi iz poglavlja 11.4. nacrtu PRŠI-a) .

S obzirom na geografski položaj naselja, veličinu naselja odnosno potencijalni broj krajnjih korisnika/korisničkih jedinica u naseljima, te postojeću elektroničku komunikacijsku infrastrukturu HT-a koju je moguće iskoristiti u Projektu, HT u svom rješenju predlaže formiranje 16 demarkacijskih točaka za Projekt.

Prema trenutnim planovima i raspoloživim tehnološkim resursima predložene demarkacijske točke nalaze se na lokaciji planiranih pristupnih čvorova FTTH tehnologije, kako je navedeno u tabličnom prikazu niže.

LOKACIJA	JLS	GRAD/OPĆINA/N ASELJE	ADRESA	KOORDINATE ²
LOK_20_AXE KORČULA	KORČULA	KORČULA	ULICA 57 2	551974, 4756747
LOK_20_BABINO POLJE	MLJET	BABINO POLJE	SRŠENOVICI 46	586115, 4733377
LOK_20_BLATO	BLATO	BLATO	1. ULICA 17 GORNJA	523628, 4755543
LOK_20_DUBRAVA	STON	DUBRAVA	DUBRAVA 23	582038, 4750107
LOK_20_GOVEĐARI	MLJET	GOVEĐARI	PRISTANIŠTE 9	570733, 4737657
LOK_20_JANJINA	JANJINA	JANJINA	JANJINA 50	575946, 4754345
LOK_20_KUNA	OREBIĆ	KUNA PELJEŠKA	KUNA 50	568921, 4758985
LOK_20_LASTOVO	LASTOVO	LASTOVO	PJEVOR 9	532381, 4736635
LOK_20_LOVIŠTE	OREBIĆ	LOVIŠTE	LOVIŠTE 335	543357, 4764895
LOK_20_MARANO VIĆI	MLJET	MARANOVIĆI	MARANOVIĆI 47 OBALA	595616, 4731306
LOK_20_OREBIĆ	OREBIĆ	OREBIĆ	POMORACA 26	555215, 4759580
LOK_20_RAČIŠĆE	KORČULA SMOKVIC	RAČIŠĆE	RAČIŠĆE 118	542311, 4759461
LOK_20_SMOKVICA	A	SMOKVICA	SMOKVICA 81 PUT BR.	532095, 4754460
LOK_20_STON	STON	STON	MIHANOVIĆ 4 KRALJA	597983, 4744869
LOK_20_TRPANJ	TRPANJ	TRPANJ	TOMISLAVA 23	562698, 4763539

¹ Dostupno na: <https://nop.hakom.hr/UserDocsImages/Dokumenti/IZ-EU-UP-Demarkacijske%20točke%20uputa-20190228.pdf>

²² Koordinate prema kartografskoj projekciji HTRS96/TM na elipsoidu GRS80

LOK_20_VELA LUKA	VELA LUKA	VELA LUKA	OBALA 3 17	517624, 4757979
<p>Sve lokacije iz tabličnog prikaza spojene su svjetlovodnim kabelom na postojeću agregacijsku mrežu HT-a.</p> <p>U slučaju da HT u postupku odabira bude odabran operator za ovaj Projekt, isti će u fazi projektiranja ovisno o konačnom obimu projekta i primijenjenim tehnološkim rješenjima pravovremeno planirati i transparentno informirati OiV o konačnom prijedlogu demarkacijskih točaka, te sve ostale informacije vezane uz mogućnost pristupa istima, u skladu za zahtjevom iz gore navedene Upute o demarkacijskim točkama.</p> <p>Nadalje, HT posjeduje agregacijsku mrežu koja uz određenu nadogradnju može osigurati potrebne kapacitete tražene unutar ovoga projekta. Usluga agregacijskog povezivanja će se temeljiti na Ethernet tehnologiji.</p>				
<p>Kategorija: Struktura i razina maloprodajnih paketa</p> <p>HT smatra da je planirana zahtijevana minimalna razina pružanih maloprodajnih usluga na NGA širokopojasnoj mreži prihvatljiva ukoliko će predloženi veleprodajni uvjeti i naknade koji će proizaći iz ovoga projekta biti u skladu s veleprodajnim uslugama koje HT nudi u tom trenu i koje su kao takve regulirane od strane HAKOM-a.</p>				
<p>Kategorija: Veleprodajni uvjeti pristupa</p> <p>Vezano za predložene veleprodajne usluge u ovome projektu i predloženo vremensko trajanje pružanja istih, HT nema primjedbi ukoliko su iste u skladu s veleprodajnim uslugama navedenima u poglavlju 2.6.1 ONP-a (Obvezni skup podržanih veleprodajnih usluga).</p> <p>Također, HT nema primjedbi na opisani postupak određivanja naknada za navedene veleprodajne usluge ukoliko je isti u skladu s opisanim postupkom određivanja veleprodajnih naknada u poglavlju 2.6.2 ONP-a (<i>Pravila određivanja i nadzora veleprodajnih naknada</i>).</p> <p>Vezano za podržane veleprodajne usluge i određivanje veleprodajnih naknada HT dopunjuje kako slijedi.</p> <p>Veleprodajne usluge sukladno ONP-u koje će HT nuditi temelje se na popisu veleprodajnih usluga iz Smjernica za primjenu pravila državnih potpora koje se odnose na brzi razvoj širokopojasnih</p>				

mreža³, odnosno nizu veleprodajnih usluga koje su trenutno propisane HT-u u sklopu regulatornih mjera od strane HAKOM-a.

Popis veleprodajnih usluga koje HT ima namjeru nuditi na područjima koji su obuhvaćeni s javnom raspravom strukturiran je sukladno mogućim tehnološkim rješenjima koja će biti primijenjena u projektima, uz uvažavanje postojećeg stanja na tržištu i interesa ostalih operatora za pristup novoizgrađenim pristupnim mrežama.

Trenutna regulacija veleprodajnog tržišta, a koja je zahvaćena izgradnjom pristupne mreže nove generacije je pokrivena sa slijedećim standardnim ponudama u kojima su opisani uvjeti korištenja te veleprodajne cijene korištenja HT infrastrukture, određene od strane HAKOM-a.

- Pristup elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi zasnovanoj na bakrenoj infrastrukturi i tehničkim prostorima - Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji:

<https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude>

- Pristup širokopojasnoj elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi na aktivnoj opremi - Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa:

<https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude>

- Pristup elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i povezanoj opremi (kabelska kanalizacija) - Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (kabelske kanalizacije) Hrvatskog Telekom d.d.:

<https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude>

- Pristup pasivnoj pristupnoj svjetlovodnoj mreži za svjetlovodne distribucijske mreže - Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu pristupa pasivnoj pristupnoj svjetlovodnoj mreži na lokaciji distribucijskog čvora za svjetlovodne distribucijske mreže:

<https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude>

³ Engl. Guidelines for the application of State aid rules in relation to the rapid deployment of broadband networks (2013/C 25/01)

- Pristup elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i povezanoj opremi putem stupova zračne nadzemne mreže - Komercijalni uvjeti Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu - Zakupa stupova nadzemne komunikacijske mreže:

<https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/nacionalni-operatori/govorne-usluge-infrastruktura>

Visine veleprodajnih naknada i pripadajući uvjeti isporuke usluga u projektima odgovaraju vrijednostima i uvjetima isporuke istih ili usporedivih usluga na području Republike Hrvatske na kojima HT posluje pod reguliranim tržišnim uvjetima određenima od strane HAKOM-a, što obuhvaća i naknade i uvjete koji su propisani kroz regulatorne mjere HAKOM-a ili odobrene uvjete i cijene komercijalnih ponuda. Time se postavljaju jednaki uvjeti poslovanja za sve operatore na cijelom području Republike Hrvatske i izbjegava situacija u kojoj bi u različitim područjima Republike Hrvatske vrijedile različiti veleprodajne cijene i uvjeti.

U slučaju da u budućem razdoblju provedbe projekata, u sklopu regulatornih mjera vezanih za NGA mreže, budu propisane ili se budu nudile nove veleprodajne usluge na komercijalnoj osnovi, HT će iste uključiti u skup veleprodajnih usluga NGA mreža izgrađenih uz potpore.

Kategorija: Korištenje postojeće infrastrukture

Sukladno poglavlju 2.5.5. ONP-a (Korištenje postojeće infrastrukture), odnosno članku 78(f) SDPŠM-a, te Zakona o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina (NN 121/2016.), HT smatra da je za Projekt potrebno koristiti postojeću elektroničku komunikacijsku infrastrukturu radi ekonomski povoljnijih uvjeta odnosno nižih investicijskih troškova u odnosu na slučaj izgradnje nove infrastrukture.

HT ovim putem dostavlja svoju postojeću elektroničku komunikacijsku infrastrukturu kako slijedi. Ista je dostupna i regulirana mjerama koje propisuje HAKOM putem Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (NN 36/2016), te putem Pravilnika o svjetlovodnim distribucijskim mrežama (NN 57/2014), kao i putem sljedećih standardnih ponuda HT-a:

- Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (kabelske kanalizacije) Hrvatskog Telekom d.d. (dostupna na web poveznici:

<https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude>

- Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dostupna na web poveznici: <https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude>

- Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. za uslugu pristupa pasivnoj pristupnoj svjetlovodnoj mreži na lokaciji distribucijskog čvora za svjetlovodne distribucijske mreže:
<https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/nacionalni-operatori/standardne-ponude>

Kategorija: Ostalo

A) HT podržava odabir provedbe ovoga projekta po investicijskom modelu A - Privatni DBO

HT podržava odluku iz poglavlja 11.4. nacrtu PRŠI-a, a prema kojoj se NP odlučio provoditi ovaj Projekt po investicijskom modelu A – Privatni DBO.

HT smatra kako će se kroz navedenu opciju implementirati najefikasnija NGA mreža s najnižim investicijskim troškovima iz razloga što privatni operatori posjeduju dugogodišnja odgovarajuća znanja, iskustva i vještine za projektiranje i izgradnju NGA mreža, a što će u konačnici rezultirati povoljnijim projektnim prijedlozima u iznosu ukupne investicije, manjim traženim iznosom državnih potpora i većim privatnim udjelom. Na taj način postići će se i bolja prilagođenost budućim kriterijima odabira projekata unutar očekivanog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava u sklopu Nacionalnog programa oporavka i otpornosti (NPOO), a s obzirom da je opravdana pretpostavka da će se unutar tog nadolazećeg poziva veći broj bodova dodjeljivati upravo onim projektnim prijedlozima koji će potraživati niži iznos bespovratnih sredstava odnosno osigurati viši privatni udio, analogno kriterijima unutar prethodnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava provedenog od strane Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije.

Stoga, HT iskazuje interes za sudjelovanjem u projektu po investicijskom modelu A izvedbe Projekta.

Dodatno, HT napominje kako će sukladno jednom od osnovnih načela ONP-a, načelu tehnološke neutralnosti, odabrani operator kroz investicijski model A ponuditi optimalnu kombinaciju dozvoljenih odnosno prikladnih tehnologija za zadovoljenje zadanih ciljeva Projekta.

B) Verifikacija boja područja i ciljani obuhvat provedbe projekta

HT u prilogu *Upitniku za operatore_HT* dostavlja detaljne podatke o područjima Projekta na kojima je trenutno u mogućnosti pružati širokopojasni pristup s brzinama od najmanje 30 Mbit/s.

HT je Prilog *Upitnik za operatore_HT* ispunio na temelju raspoloživih mjerenja postojećih širokopojasnih linija i na temelju predikcije minimalnih dostupnih brzina za ostale adrese koje HT ne prepoznaje kao svoje korisnike (bakrena infrastruktura).

HT traži da se sve adrese za koje je u ispunjenom dokumentu *Upitnik za operatore_HT* naznačeno da je dostupna ili se planira pristupna brzina od najmanje 30 Mbit/s isključe iz ciljanog obuhvata provedbe Projekta, a s obzirom da navedene adrese predstavljaju tzv. „siva“ područja.

HT je u svrhu detaljne verifikacije boje područja i ciljanog obuhvata provedbe Projekta kupio od Državne geodetske uprave grafičke podatke iz područnih registara prostornih jedinica o kućnim brojevima na području prostornog obuhvata provedbe Projekta te je iste upario sa adresama koje je NP postavio u Upitniku za operatore, a kako bi odredio njihove geolokacije u svrhu dodjeljivanja ispravne boje područja (mapiranje).

POSEBNA NAPOMENA:

Prilikom mapiranja adresa iz nacrtu PRŠI-a nositelja naišli smo na adrese u prilogu *Adrese_ne_postoje_u_DGU* (njih 642) kojih nema zavedenih u službenim grafičkim podacima iz područnih registara prostornih jedinica o kućnim brojevima od strane Državne geodetske uprave te smo za predmetne adrese zamolili NP-a putem službene mail adrese (info@mara.hr) dostavu koordinata prema kartografskoj projekciji HTRS96/TM na elipsoidu GRS80 kao i njihov točan službeni zapis, s napomenom da u suprotnom nećemo biti u mogućnosti provesti mapiranje za iste. **S obzirom da nismo zaprimili neophodne podatke za mapiranje, unutar dokumenta *Upitnik za operatore_HT* nismo bili u mogućnosti provesti mapiranje za predmetne 642 adrese iz priloga *Adrese_ne_postoje_u_DGU* te iz navedenog razloga tražimo da se produlji trajanje ove javne rasprave ili da se ista ponovi.**

U slučaju da se traženo ne provede smatramo da bi ove adrese trebalo isključiti iz finalne verzije PRŠI-a.

Popis dostavljenih dokumenata u kojima zainteresirana strana dostavlja podatke i/ili daje svoje komentare i prijedloge na dokument

1. *Upitnik za operatore_HT*
2. *Adrese_ne_postoje_u_DGU*

Datum	31.1.2023.
-------	------------

Ime i prezime te potpis osobe ovlaštene za zastupanje

Marija Jakovljević

Direktorica Odjela za razvoj i implementaciju EUBB programa

Marija Jakovljević

Popunjeni obrazac s prilogima dostaviti na adresu elektroničke pošte info@mara.hr ili poštom na adresu Grad Korčula, Trg Antuna i Stjepana Radića 1, 20260 Korčula, **zaključno do 31. siječnja 2023. godine u 15 sati.**